

---

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

## Interaktivní program

# Klimatická změna Příběh o kolibříkovi

**Cílová skupina: Žáci základní školy**

**Číslo projektu: 523020021**

**Za zpracovatele:**

Mgr. Alena Šacírovič

**Za odbornou správnost:**

Ing. Ivana Mariánková

RNDr. Radim Misiaček

Eko-info centrum Ostrava z.s.

Brandlova 1267/6, 702 00 Ostrava

[www.eico.cz](http://www.eico.cz), [info@eico.cz](mailto:info@eico.cz)

**listopad 2025**

## Obsah

Úvod .....	2
1. Cíle a zdůvodnění potřeby projektu .....	2
2. Cílová skupina .....	3
3. Zdroje interaktivního programu.....	3
4. Struktura a obsah vzdělávacího programu .....	4
4.1 Vysvětlení pojmu klima (10 min) .....	4
4.2 Změna klimatu a její důsledky (15 min).....	5
4.3 Jak planetě/nám všem pomoci? (15 min).....	6
4.4 Hra ANO/NE (15 min) .....	6
4.5 Pracovní list – <i>alternativně</i> (10 min) .....	7
4.6 Závěr – budme jako kolibříci (5 min).....	7
5. Pomůcky potřebné pro program .....	8
6. Nároky programu.....	8

## Úvod

Interaktivní ekovýchovní program na téma „Klimatická změna“ byl zpracován v rámci projektu Divadlo pro změnu (klimatu, postojů, kompetencí...), č. 5230200021. Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Projekt je zaměřen na osvětu, vzdělávání a zapojení žáků mateřských, základních a středních škol, jejich rodičů i široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a udržitelného životního stylu. Srozumitelnou a atraktivní formou přibližuje téma prostřednictvím pestré škály aktivit, mezi něž patří mj. tyto dílčí části projektu:

- interaktivní divadlo,
- ekovýchovní programy,
- informace v médiích, na sociálních sítích a webových stránkách.

Součástí celého projektu je poskytování aktuálních informací, nástrojů a vzdělávacích materiálů, které umožní jednotlivcům i komunitám aktivně se zapojit do řešení klimatických výzev. Klíčovou roli hraje také otevřená diskuse a sdílení zkušeností, jež podporují spolupráci, kreativitu a hledání inovativních přístupů.

Projekt tak vytváří prostor pro vzdělávání, motivaci a aktivní účast, a tím přispívá k posílení povědomí o ochraně životního prostředí a k rozvoji udržitelné společnosti.

## 1. Cíle a zdůvodnění potřeby projektu

Projekt se zaměřuje na osvětu, vzdělávání a zapojení dětí, mládeže, jejich rodičů i široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a důležitosti rozvoje klíčových kompetencí v této oblasti. Skládá se z aktivit, které mají za cíl informovat a motivovat jednotlivce ke konkrétním opatřením směřujícím k udržitelnému životnímu stylu.

Klimatická změna představuje jedno z největších výzev současné doby a vyžaduje široké povědomí, vzdělávání a akce všech oblastí společnosti. Existuje potřeba vzdělávat a informovat mladé generace, aby rozuměly důsledkům změny klimatu a měly znalosti o možnostech, jak se s tímto problémem vypořádat. Výchova ke klíčovým kompetencím v oblasti udržitelnosti je nezbytná právě pro generace, které budou muset nalézt a uplatnit inovativní řešení v boji proti klimatické změně.

V současnosti většina Čechů a Češek nezpochybňuje existenci klimatické změny a její souvislost s lidskou činností. Jejich mentální mapa spojuje změnu klimatu s lokálními přírodními problémy, jako je sucho, povodně nebo kůrovcová kalamita. Nicméně se výrazně liší v postojích k tomu, jak na tyto změny reagovat. To může být způsobeno nedostatečnou znalostí tématu a často odmítavým postojem k ekologickému aktivismu. Klimatická změna je často vnímána jako abstraktní téma, které se nedotýká přímo každodenního života lidí. Proto je důležité přistoupit k osvětě a vzdělávání z jiného úhlu a používat přístupy, které osloví lidi v jejich konkrétních zájmech a potřebách. Například témata jako šetrná móda, plýtvání jídlem, šetření zdroji nebo preference pěší a cyklo dopravy jsou blízká dětem a mladistvým a fungují lépe než pouhá teoretická výuka o skleníkovém efektu. Je důležité brát v úvahu i psychologický stav dětí a nevyvolávat v nich strach z budoucnosti.

Psychologové a odborné studie upozorňují na nárůst dětí s úzkostmi či přímo "klimadepresí". Kvalitní vědecké zdroje a komunikace, která nenavozuje nadměrný strach, jsou proto klíčové pro přesvědčivost a účinnost vzdělávacích aktivit.

Důležitým aspektem je také uvědomění si, že většina lidí je ochotna změnit svůj životní styl kvůli ochraně klimatu. To otevírá prostor pro dialog o tom, jak chceme změnit svůj život a jaký svět a socioekonomické uspořádání společnosti si přejeme.

Cílem projektu je vytvořit informovanou a angažovanou veřejnost, která je schopna přijímat informovaná rozhodnutí a podporovat udržitelné způsoby života. Otevřená diskuze a sdílení informací budou hrát důležitou roli v šíření povědomí a vytváření prostoru pro spolupráci a výměnu nápadů a zkušeností.

Celkově má projekt za cíl posílit povědomí a dovednosti v oblasti změny klimatu a podpořit jejich aktivní zapojení do udržitelných a ekologicky odpovědných opatření. Tímto způsobem se projekt snaží přispět k budování udržitelné a odpovědné společnosti, která se aktivně podílí na ochraně životního prostředí a snižování negativních dopadů změny klimatu.

Projekt byl realizován v celkem čtyřech krajích České republiky – v kraji Moravskoslezském, Jihomoravském, Jihočeském a Plzeňském.

## 2. Cílová skupina

Předložený program – dílčí část projektu<sup>1</sup> – využívá věkově přiměřený přístup k tématu klimatické změny a je určen žákům základní školy. Vzhledem k širokému věkovému rozpětí byla zvolena „prostřední“ skupina – **žáci 4. až 5. tříd (9 až 11 let)**. V tomto období děti dokážou lépe porozumět základním souvislostem klimatické změny a zároveň jsou stále otevřené hravým a interaktivním formám učení. Po úpravě je možno program použít pro děti mladší i starší.

Interaktivní prvky programu jsou navrženy tak, aby respektovaly vývojová specifika dětí v tomto věku – kombinují schopnost chápat složitější pojmy s potřebou aktivity, spolupráce a prožitku.

Cílem programu je nabídnout srozumitelný a atraktivní vzdělávací zážitek, který dětem ukáže, že klimatická změna není vzdálenou hrozbou, ale realitou dneška. Zároveň je důležité nezahltit žáky nadměrným množstvím informací a předávat téma citlivě – tak, aby motivovalo k zájmu a hledání řešení, nikoli k obavám.

## 3. Zdroje interaktivního programu

Program byl připraven na základě dlouholetých zkušeností autorů s cílovou skupinou či tématem klimatické změny. Inspiraci jsme také našli na webech jako jsou např. stránky <https://ucimoklimatu.cz/>, <https://faktaoklimatu.cz/> a obdobné. Obrázky použité

---

<sup>1</sup> Pro děti předškolního věku, studenty středních škol a klienty mateřských center jsou navrženy odlišné programy, které jsou dalšími dílčími součástmi projektu

v tomto dokumentu byly vygenerovány pomocí nástroje ChatGPT (OpenAI, 2025) nebo převzaty z veřejné databáze Pixabay (public domain/royalty-free).

Všechny podklady byly upraveny v závislosti na změnách legislativy, přípravě nových metodik i vývoje problematiky.

## 4. Struktura a obsah vzdělávacího programu

Interaktivní program pro žáky základní školy se skládá ze šesti aktivit vhodných do **místnosti i do venkovního prostředí**, z toho jedna aktivita (pracovní list) je alternativní dle času, který je k dispozici, a je vhodná pro děti od 4. třídy ZŠ.

Pomůcky potřebné k jednotlivým aktivitám jsou v textu níže zvýrazněny **tučným fontem písma s číslem pomůcky**, podrobnější popis pomůcek je pak uveden v následujících kapitolách a jsou přílohou tohoto programu.

V programu jsou uvedeny texty řešení úkolu pro účastníky nebo možné odpovědi na otázky kladené lektorem. Jsou zde navrženy vhodné otázky, kterými lektor povzbuzuje diskuzi k tématu, příp. pomocný text pro lektora v roli průvodce programem.

### Struktura programu:

Vysvětlení pojmu klima, 10 min  
Změna klimatu a její důsledky, 15 min  
Jak planetě/nám všem pomoci? 15 min  
Hra ANO/NE, 15 min  
*Pracovní list, 10 min – volitelně*  
Budme jako kolibříci, 5 min  
Celkem cca 60 min (*alternativně 75 min*).

### 4.1 Vysvětlení pojmu klima (10 min)

Lektor žáky návodnými otázkami postupně a logicky nasměruje k pochopení pojmu klima/podnebí a rozdílu mezi významem pojmů počasí a podnebí.

Možné otázky:

*„Podívejte se z okna a řekněte mi, jaké je dnes počasí?*

*Myslíte si, že zítra bude počasí stejné nebo se změní?*

*Jaké bylo počasí minulý týden?*

*Bylo každý den stejné?*

*A jaké je obvykle počasí v zimě/létě?*

*Jak byste nazvali to, že máme čtyři roční období a každé má své typické počasí?*

*Je v různých částech světa stejné klima?“*

Lektor postupně ukazuje obrázky různých klimatických oblastí (horské, přímořské, tropické, mírné klima se čtyřmi ročními obdobími) – **příloha číslo 1**.

Otázky:

*„Jaký je rozdíl mezi klimatem a počasím?*

*V čem se liší?“*

Vysvětlení/upřesnění odpovědí dětí:

Klima/podnebí je typické/obvyklé počasí v nějaké oblasti po delší dobu, počasí se projevuje během jednoho dne na konkrétním místě.

#### **4.2 Změna klimatu a její důsledky (15 min)**

Lektor uvede tuto část hodiny tím, že ukáže žákům obrázek smutné planety Země v pletené čepici, které je velké horko – **příloha číslo 2**.

Možné otázky:

*„Jak se cítí naše planeta na obrázku, která má na sobě čepici?*

*Jak myslíte, že čepice na naši planetě ovlivňuje její teplotu?*

*Jak vám pomáhá čepice v zimě?*

*Co by se stalo, kdybychom ji nosili i v létě?*

*Co by se mohlo stát, kdyby planeta měla čepici pořád, i když už je jí horko?“*

Lektor dále přirovnává čepici ke globálnímu oteplování, které způsobují tzv. skleníkové plyny, jako je například oxid uhličitý (děti se s CO<sub>2</sub> již seznámily v předchozích školních letech při učivu o dýchání živých organismů či při fotosyntéze).

Vysvětlení skleníkového efektu pro děti:

Je to jako když máš na sobě přikrývku.

Ta přikrývka tě zahřeje, protože udržuje teplo, které nemůže odcházet. V létě by ses pod duchnou rychle začal/a potit.

Skleníkové plyny v atmosféře fungují podobně – zachycují teplo ze Slunce, zachycené na Zemi, které by jinak uniklo zpátky do Vesmíru a tím udržují Zemi teplou.

Ale když těch plynů je příliš mnoho, Země se začíná přehřívat.

Děti v tomto věku vědí, jak vzniká lidskou činností oxid uhličitý, nicméně je přínosné jim tyto informace formou diskuze krátce připomenout (spalovací motory, továrny, výroba elektrické energie, rozklad organické hmoty na skládkách...)

Pro ilustraci lektor ukáže **přílohu číslo 3** – obrázky některých příčin zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě a jejich důsledky. Lektor má stále na paměti, že přestože je klimatická změna reálnou hrozbou, není na místě děti strašit.

Informace pro lektora:

Globální oteplování je proces, při kterém se průměrná teplota Země zvyšuje. Je způsobeno nárůstem skleníkových plynů v atmosféře, jako je například oxid uhličitý

a metan, které zachycují teplo v atmosféře, brání jeho úniku do stratosféry a udržují ho v atmosféře. To vede k průměrnému nárůstu teploty, a z toho vyplývajícími dopadům na klima. Což se mj. může projevovat teplotními extrémy, změnami počasí (na jedné straně sucho, na druhé straně vyšší objemy srážek s povodněmi) a souvisejícími environmentálními problémy, zejména dopady na biodiverzitu.

#### 4.3 Jak planetě/nám všem pomoci? (15 min)

Lektor ukáže dětem obrázek kolibříka s kapkou vody v zobáčku a přečte příběh (**příloha číslo 4**).

Lektor na závěr položí otázku:

*„Jak může každý z vás pomoci planetě – a tím i nám všem?“*

Na základě této otázky děti přemýšlejí o drobných krocích, kterými samy mohou přispět ke snížení skleníkových plynů a k ochraně klimatu a přírody. Pro inspiraci jim lektor ukáže obrázky (**příloha číslo 5**).

Možné odpovědi žáků (pokud sami nevědí, lektor je může navést):

- **Šetřit energii** – zhasínat světla, vypínat elektroniku, když ji nepotřebujeme - M.
- **Šetřit vodou** – při čištění zubů, sprchování nebo mytí nádobí – M/A.
- **Méně odpadu** – recyklovat, používat opakovaně lahve, tašky a obaly, vyhnout se jednorázovým věcem - M.
- **Doprava bez aut** – chodit pěšky nebo jezdit na kole, pokud je to možné - M.
- **Odpovědné jídlo** – neplýtvat potravinami, zkusit jíst méně masa a víc rostlinných jídel - M.
- **Příroda kolem nás** – sázet stromy, vyrábět kompost, účastnit se úklidů přírody - A.
- **Sdílení a znovupoužití** – předávat si oblečení nebo hračky, nevyhazovat zbytečně - M.
- **Chytrý výběr** – dávat přednost ekologickým výrobkům a šetřit papírem - M.

Lektor by měl vědět, jak uvedené aktivity snižují dopady na klima. Část se týká mitigace, tedy snižování vlivů na klima a část adaptace, tedy zmírňování dopadů již probíhající klimatické změny. Výše v textu je toto označeno symbolem M (mitigace), A (adaptace), nebo jejich kombinací.

#### 4.4 Hra ANO/NE (15 min)

Lektor seznámí děti s pravidly hry ANO/NE:

*„Budeme hrát hru s odpověďmi ANO a NE. V místnosti jsou dvě stanoviště — jedno označené jako ANO a druhé jako NE. Já vám vždy dám otázku. Chvilku si ji promyslete a pak každý běžte ke stanovišti, podle toho, jak byste odpověděli. Potom*

*se vás zeptám, proč jste si vybrali právě ANO nebo NE, a nakonec si společně řekneme, jak to je správně.“*

Lektor připraví dvě stanoviště, např. v protilehlých rozích učebny. Jedno bude představovat odpověď ANO, druhé odpověď NE, na místo položí (nebo na zeď nalepí) papír s nápisem odpovědi. Děti běží k tomu stanovišti, které považují za správnou odpověď. Pokud bude skupinka dětí příliš velká nebo učebna nebude vyhovující, mohou místo běhání děti jen zdvihát kartičky s nápisy ano/ne. Lektor se žáků ptá i na důvody jejich rozhodnutí, případně vysvětlí, která volba je správná a proč.

**Příloha číslo 6 a 7** (karty ANO/NE k označení stanovišť, příp. kartičky ANO/NE pro jednotlivé děti + 30 otázek pro lektora – počet otázek, které dětem lektor položí, volí dle vlastního uvážení s ohledem na čas, zájem dětí apod.

#### **4.5 Pracovní list – alternativně (10 min)**

*Zařazení této aktivity je na uvážení lektora s ohledem na zbývající čas vyučovací hodiny.*

Lektor žáky rozdělí do skupin po 2-4. Každé skupině rozdá pracovní list (**příloha číslo 8**), který žáci ve skupinách vypracují a pak jej všichni dohromady společně vyhodnotí.

*„Rozhodni, kterou aktivitou ze zmíněných 30 možností pomůžeš přispět svou kapkou k pozitivní změně klimatu a číslo této aktivity zakroužkuj v tabulce na konci.“*

Řešení pracovního listu s označením správných odpovědí:

1.	2.	3.	4.	5.	6.
7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	14.	15.	16.	17.	18.
19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.

#### **4.6 Závěr – budme jako kolibříci (5 min)**

Na závěr programu si společně připomeneme, že každá pomoc, každá kapka je důležitá. I malý čin má smysl – je lepší udělat málo než neudělat nic. Planeta je náš společný domov a každý z nás k její ochraně může přispět svým dílem.

Jako symbol tohoto poselství obdrží každý žák papírovou medaili s obrázkem kolibříka, který se stal hrdinou našeho příběhu. Kolibřík představuje drobnou kapičku, která může přispět ke změně klimatu i k ochraně přírody.

Lektor na závěr všem dětem rozdá připravené **zalamované medaile (příloha číslo 9)**. Může k tomu říct např.:

*„Dnes jsme si vyprávěli příběh malého kolibříka, který ukázal, že i ta nejmenší kapička vody může pomoci zachránit celý les. Stejně tak i vaše malé činy – třeba když třídíte odpad, šetříte vodou nebo jdete pěšky místo autem – mají velký význam.*

*Každý z vás dnes dostane medaili s kolibříkem jako připomínku toho, že i malý krok může vést k velké změně. Pamatujte, že planeta je náš domov, a každý z nás může přispět k tomu, aby byla zdravější a krásnější.*

*Bud'te jako ten kolibřík – nikdy se nebojte začít, i kdyby to byla jen malá kapička.“*

## 5. Pomůcky potřebné pro program

Doporučujeme pomůcky vytisknout na tvrdší papír, příp, zalaminovat nebo dát do euro složek pro větší trvanlivost (přílohy č. 1-7, 9).

Pokud škola disponuje **interaktivní tabulí**, je možné přílohy č. 1-3, 4 (bez příběhu) a č. 5 dětem promítnout.

1. Obrázky různých klimatických oblast
2. Obrázek smutné planety Země
3. Obrázky příčin zvyšování CO<sub>2</sub>
4. Obrázek kolibříka + příběh
5. Obrázky – inspirace, jak snížit emise
6. Otázky ke hře ANO/NE
7. Velké karty ANO/NE k označení stanovišť + případně malé kartičky ANO/NE, kdyby děti neměly kde běhat a jen zdvihaly kartičky, třeba ve dvojicích v lavici – nutno vytisknout dle počtu dětí
8. *Pracovní list – alternativně dle času* – vytisknout dle počtu dětí, např. do dvojic, oboustranně, dětem zůstávají
9. Medaile pro děti – vytisknout dle počtu dětí, na konci rozdat.

## 6. Nároky programu

Vzhledem k charakteru programu doporučujeme pro realizaci a zajištění průběhu programu 2 osoby – lektory (průvodce programem)

Program je vhodný jak do místnosti, tak venkovního prostředí.

Program je nabízen jako **60minutový workshop**, (bez volitelné části 4.5 Pracovní list, příloha č.8) kdy každá z aktivit trvá od 5 do 15 min. Přesná délka programu se vždy odvíjí od věku a zájmu účastníků o tematiku, lektor by měl být připraven v případě zájmu program prodloužit, příp. v případě únavy účastníků a snižování koncentrace program zkrátit.

Uvedené texty a popisy lze dále upravit a doplnit podle zkušeností jednotlivých lektorů, věku dětí a časových možností.

**Poznámky:**

# Příloha číslo 1



Klimatická oblast horská



Klimatická oblast mírná



Klimatická oblast přímořská



Klimatická oblast tropická



Jaro



Léto



Podzim



Zima

## Příloha číslo 2



## Příloha číslo 3



Příčina zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě – spalování fosilních paliv / kouř z továren



Příčina zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě – spalování fosilních paliv / kouř z aut



Možný důsledek zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě - povodeň



Možný důsledek zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě - povodeň



Možný důsledek zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě - sucho



Možný důsledek zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě – tání ledovců



Možný důsledek zvyšování CO<sub>2</sub> na naší planetě – sucho



Vlevo je poškozená krajina, vpravo zdravá „normální“ krajina

## Příloha číslo 4



# Příběh o kolibříkovi Šimíkovi

V dalekém a kouzelném lese, kde stromy sahaly až k nebesům a ptáci zpívali jako nebeský orchestr, vládl po dlouhá léta klid a mír. Srnky se spokojeně pásly v trávě, lišky si hrály na honěnou a ptáci si stavěli hnízda vysoko v korunách stromů. Byl to les plný štěstí a harmonie.

Jednoho horkého dne se však obloha zatáhla kouřem a les zachvátily plameny. Stromy praskaly, oheň šlehal k obloze a zvířata prchala, co jim síly stačily. Každý se snažil dostat co nejdál od nebezpečí.

Jen malý kolibřík jménem Šimík se zastavil. Díval se, jak jeho domov mizí v plamenech, a v jeho malém srdci vyklíčila odvážná myšlenka: „Nemůžu jen tak přihlížet.“ Přelétl k potůčku, nabral do zobáčku kapičku vody a rozletěl se zpět k ohni.

Ostatní na něj volali: „Šimíku, utíkej! Zachraň se!“ Ale on jim odpověděl: „Já vím, že hoří. Ale já musím hasit.“

Zvířata se zarazila. „Co když má pravdu?“ zamumlal moudrý slon. Vydal se k potoku, nabral plný chobot vody a pustil se do hašení. Přidaly se zebry, které nosily vodu v tlamičkách, ptáci v zobácích, a dokonce i mravenečci, kteří přinášeli drobné kapičky rosy.

Byla to práce těžká a zdlouhavá, zdála se nekonečná. Ale kapku po kapce plameny pomalu ustupovaly, kouř se rozptýlil a oheň nakonec vyhasl.

Les sice nesl stopy požáru, ale stále stál. Zvířata se unavená, ale šťastná vrátila do svých domovů. Věděla, že to dokázala společně – a že každý, i ten nejmenší, přispěl k záchraně jejich domova. Malý kolibřík jim ukázal, že odvaha začít je někdy tím největším hrdinstvím.

Šimík se usmál a usedl zpět na svůj strom. A zvířata si slíbila, že už vždycky budou spolupracovat a pomáhat si navzájem, protože společně dokážou víc, než by si kdy pomyslela.

## Závěr:

Každý z nás, ať je malý nebo velký, může svým dílem přispět k ochraně toho, co je nám drahé. A když spojíme své síly, dokážeme překonat i ty největší výzvy – třeba zachránit celý les... nebo i naši planetu. 🌍 ❤️

## Příloha číslo 5







# Příloha číslo 6

## Otázky ke hře ANO / NE

- 1. Je lepší nechávat vodu téct, když si čistíme zuby, než ji vypnout?**
  - Ne. Když vodu zavřeme, ušetříme hodně litrů vody i energii, která je potřeba na její úpravu a dopravu do našich domovů.
- 2. Pomáhá třídění odpadu snížit množství skleníkových plynů?**
  - Ano. Díky recyklaci se odpad znovu využije a nemusí končit na skládkách, kde by se rozkládal a uvolňoval plyny škodící klimatu.
- 3. Je spalování uhlí šetrnější než výroba energie ze slunce?**
  - Ne. Uhlí při spalování vypouští hodně oxidu uhličitého, zatímco solární energie je čistá a žádné plyny neuvolňuje.
- 4. Je lepší pro životní prostředí jezdit na kole než autem?**
  - Ano. Jízda na kole neznečišťuje vzduch, kdežto auta produkují škodlivé plyny.
- 5. Pomáhá používání jednorázových plastových příborů snižovat uhlíkovou stopu?**
  - Ne. Po každém použití se vyhodí, vzniká spousta odpadu. Když máme příbory na víc použití, odpad nevzniká.
- 6. Mohou stromy pohlcovat oxid uhličitý?**
  - Ano. Stromy při fotosyntéze „dýchají“ oxid uhličitý a na oplátku nám dávají kyslík, který potřebujeme.
- 7. Jsou plastové sáčky lepší pro životní prostředí než látkové?**
  - Ne. Plastové sáčky se rychle vyhodí, ale látkové můžeme používat znovu a znovu, takže šetří přírodu.
- 8. Snižuje vypínání světel spotřebu energie?**
  - Ano. Když zhasneme, ušetříme elektřinu – a často se vyrábí z uhlí nebo plynu, což znamená méně kouře a plynů do ovzduší.
- 9. Pomáhá vyhazování plastových lahví do přírody klimatu?**
  - Ne. Vyhozené plasty se v přírodě nerozloží a jen znečišťují okolí. Lepší je je recyklovat nebo používat lahve na více použití.
- 10. Mohou oceány pohlcovat oxid uhličitý z atmosféry?**
  - Ano. Oceány nasávají velkou část oxidu uhličitého, takže pomáhají snižovat jeho množství ve vzduchu.
- 11. Je energeticky úsporné nechat běžet televizor, když ho nikdo nesleduje?**
  - Ne. I když ho nikdo nesleduje, pořád spotřebovává energii. Když ho vypneme, šetříme elektřinu.

**12. Pomáhá recyklace papíru zachránit stromy?**

- Ano. Když papír recyklujeme, nemusí se kvůli novému papíru kácet tolik stromů.

**13. Přispívá stavění více parků v městech ke zhoršení klimatu?**

- Ne. Naopak – parky mají stromy a zeleň, které čistí vzduch a ochlazují města.

**14. Přispívají továrny k produkci skleníkových plynů?**

- Ano. Hodně továren spaluje uhlí, plyn nebo ropu, a tím do vzduchu vypouští plyny, které ohřívají planetu.

**15. Je lepší pálit odpadky na zahradě, než je recyklovat?**

- Ne. Pálení odpadků znečišťuje vzduch a škodí zdraví. Recyklace je šetrnější a odpad dostane novou šanci.

**16. Pomáhá sázení stromů ve městech snižovat uhlíkovou stopu?**

- Ano. Stromy vážou oxid uhličitý, dávají stín a ochlazují ulice, takže je potřeba méně klimatizace.

**17. Přispívá produkce masa k produkci skleníkových plynů?**

- Ano. Chov krav a jiného dobytka vytváří metan, což je hodně silný skleníkový plyn.

**18. Zvyšuje výsadba nových stromů množství skleníkových plynů?**

- Ne. Nové stromy plyny nepřidávají, naopak je z ovzduší odebírají.

**19. Snižuje používání energeticky úsporných žárovek spotřebu energie?**

- Ano. Potřebují méně elektřiny než obyčejné žárovky, takže šetří přírodu i peníze.

**20. Přispívá kácení lesů ke klimatické změně?**

- Ano. Když se kácí, ubývá stromů, které by mohly čistit vzduch a pohlcovat oxid uhličitý.

**21. Je výroba elektřiny z uhlí šetrnější než z větru?**

- Ne. Spalování uhlí vypouští hodně škodlivin, větrná energie je čistá a přírodní.

**22. Může pěstování vlastní zeleniny snížit uhlíkovou stopu?**

- Ano. Nemusí se převážet zdaleka ani balit do plastů, takže se ušetří spousta emisí.

**23. Pomáhá používání plastových sáčků klimatu?**

- Ne. Jejich výroba spotřebuje hodně energie a vytváří odpad. Lepší jsou tašky na víc použití.

**24. Je kompostování lepší než vyhazování zbytků do koše?**

- Ano. Kompost se mění na přírodní hnojivo a na skládkách se odpad zbytečně nerozkládá a nevypouští plyny.

**25. Snižuje pěstování květin doma množství kyslíku ve vzduchu?**

- Ne. Naopak – rostliny při fotosyntéze kyslík vytvářejí.

**26. Je používání veřejné dopravy šetrnější než jízda autem?**

- Ano. Autobus nebo vlak veze víc lidí najednou, takže jede méně aut a vzniká méně emisí.

**27. Pomáhá snižování spotřeby vody v boji proti klimatické změně?**

- Ano. Čerpání a čištění vody potřebuje energii, takže když šetříme, snižujeme i množství skleníkových plynů.

**28. Pomáhá sdílení oblečení nebo hraček s kamarády chránit životní prostředí?**

- Ano. Díky tomu se vyrobí méně nových věcí a ušetří se energie i suroviny.

**29. Může pěstování více rostlin na zahradě pomoci proti klimatickým změnám?**

- Ano. Každá rostlina bere ze vzduchu oxid uhličitý a zlepšuje kvalitu ovzduší.

**30. Pomáhá používání znovupoužitelných lahví snižovat množství plastového odpadu?**

- Ano. Když jednu láhev používáme dlouho, vyrobí se méně nových plastů a méně jich skončí v přírodě.

**Příloha č.7**

**ANO**

**NE**

**ANO**

**NE**

**ANO**

**NE**

**ANO**

**NE**

**ANO**

**NE**

# Příloha číslo 8

## Pracovní list

Rozhodni, kterou aktivitou ze zmíněných 30 možností pomůžeš přispět svou kapkou k pozitivní změně klimatu a číslo této aktivity zakroužkuj v tabulce na konci.

### Co můžu udělat, abych přispěl/a k pozitivní změně klimatu:

1. Malovat křídami na chodník.
2. Hrát fotbal.
3. Zbytky barevného papíru v pracovních činnostech schovávat na příští tvoření a nevyhazovat je.
4. Sázet stromy a rostliny.
5. Vyrobít kompost z bioodpadu.
6. Stavět věž z kostek jednou rukou.
7. Používat znovunaplnitelné lahve na pití.
8. Hrát si na živé sochy, které se nesmí hýbat.
9. Dělat bubliny z bublifuku.
10. Skákat na jedné noze.
11. Vařit jídlo s rodiči z místních surovin.
12. Pořádat bazary s vyměňováním hraček.
13. Skákat přes švihadlo.
14. Stavět domečky z karet.
15. Hrát si venku místo sledování televize.
16. Šetřit vodou při mytí rukou a čištění zubů.

17. Vytvářet vtipné klobouky z papíru.
18. Sbírat použité baterie a donést je na sběrné místo.
19. Hrát pexeso.
20. Třídít odpad.
21. Napodobovat zvuky zvířat.
22. Uklízet odpadky v přírodě.
23. Vypínat světla, když nejsou zapotřebí.
24. Číst si pohádky.
25. Šetřit papírem při kreslení.
26. Pořádat soutěž ve skákání přes švihadlo.
27. Vymyslet větu se šesti slovy, které začínají na písmeno N.
28. Ve dvojicích si hrát na zrcadlo a napodobovat pohyby druhého.
29. Používat látkové tašky místo plastových.
30. Nosit si do školy svačinku, ze které zůstane co nejméně odpadků.

## Tabulka k vyplnění

1.	2.	3.	4.	5.	6.
7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	14.	15.	16.	17.	18.
19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.

# Příloha číslo 9

